

international
project
management
association

Удружење за управљање пројектима Србије – ИПМА Србија
СЕРТИФИКАЦИОНО ТЕЛО – ИПМА СРБИЈА СЕРТ
Браће Недића 3, 11000 Београд, E-mail: office@ipma.rs
Тел: +381 11 3912 484
<http://www.ipma.rs>

ПРОГРАМ

МЕЂУНАРОДНЕ СЕРТИФИКАЦИЈЕ ПРОЈЕКТНИХ МЕНАџЕРА ПО ИПМА СТАНДАРДУ

Важеће издање	1
Датум важећег издања	24.02.2020.
Датум првог издања	24.02.2020.

	international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 2/19	

У овом документу дата су основна објашњења програма међународне сертификације пројектних менаџера, које спроводи ИПМА Србија СЕРТ, као независна организациона целина у склопу Удружења за управљање пројектима Србије - ИПМА Србија по програму и уговору са Међународном асоцијацијом за управљање пројектима - ИПМА.

Програм рада ИПМА Србија СЕРТ садржи објашњења за сваки од четири нивоа сертификације (нивои А®, Б®, Ц® и Д®) и приказује одвијање поступка сертификације корак по корак. Поред тога што представља стандард за интернационалну сертификацију пројектних, програм и портфолио менаџера, програм представља основно штиво и путоказ за пројектне, програм и портфолио менаџере који желе да потврде своју компетентност из пројектног, програм и портфолио менаџмента на интернационалном нивоу и тиме себи омогуће лакше укључивање у међународне пројекте/програме/портфолиа.

САДРЖАЈ

1.	Увод.....	3
2.	Циљ програма ИПМА Србија СЕРТ	3
3.	Компоненте програма ИПМА Србија СЕРТ	4
4.	Принципи ИПМА сертификације	4
5.	ИПМА систем сертификације.....	5
5.1.	Дефинисање 4 нивоа ИПМА сертификације	5
5.2.	ИПМА нивои сертификације	5
5.2.1	Ниво А	5
5.2.2	Ниво Б	5
5.2.3	Ниво Ц.....	5
5.2.4	Ниво Д.....	6
5.3.	База компетенција за оцену кандидата.....	6
5.4.	Основни услови за поједине нивое сертификације.....	7
6.	Иницијална сертификација – Шеме сертификације	9
6.1.	Кључни кораци у сертификацији.....	14
6.1.1.	Апликација.....	14
6.1.2.	Самооцењивање	14
6.1.3.	Биографија.....	14
6.1.4.	Извршни сумарни извештај	15
6.1.5.	Референтна особа	15
6.1.6.	Оцена подобности подносиоца захтева	15
6.1.7.	Испити	15
6.1.8.	Извештај.....	16
6.1.9.	Оцена извештаја	16
6.1.10.	Интервјуи	16
6.1.11.	Конечна евалуација, одлука и сертификација	17
6.1.12.	Повратна информација	18
7.	Ресертификација	18
8.	Архивирање.....	19
9.	Жалбе и примедбе.....	19

 international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 3/19

1. Увод

ИПМА (*International Project Management Association - IPMA*) је међународно удружење за управљање пројектима са седиштем у Холандији. ИПМА је организација која окупља национална удружења за управљање пројектима из целог света. Удружење за управљање пројектима Србије – ИПМА Србија је члан ове организације од 1997. (1986) године.

Циљ ИПМА је развој, оспособљавање, сарадња и промовисање на подручју управљања пројектима.

Удружење за управљање пројектима Србије – ИПМА Србија има за циљ да промовише, унапређује, организује и спроводи активности развоја и примене знања из управљања пројектима у Србији.

ИПМА Србија организује међународне конференције, стручне семинаре, обуке, радионице и изводи разне пројекте и програме. Један од посебно значајних програма је и програм сертификације особља и то пројектних, програмских и портфолио менаџера.

Удружење ИПМА Србија организује стручне семинаре, обуке, радионице, а једном годишње међународни симпозијум из управљања пројектима и разне друге пројекте и програме.

У оквиру удружања ИПМА Србија постоји посебна организациона целина ИПМА Србија СЕРТ, која делује независно од удружења, као сертификационо тело и која је намењена за сертификацију пројект менаџера. Сертификација особља коју спроводи ИПМА Србија СЕРТ, реализује се у складу са правилима интернационалне сертификације пројектних менаџера (IPMA - International Certification Regulations – ICR), верзија 4.1.1. из 2019 године.

Овај програм регулише компетенције и знања пројектних менаџера у области пројектног/програм/портфолио менаџмента и даје сертификате о нивоу оспособљености, што често представља услов за запослење према конкурсима.

2. Циљ програма сертификације особља

Провера и верификовање оспособљености особља за управљање пројектима, програмима и портфолијима и стимулисање пројектних/програм/портфолио менаџера и осталих учесника у пројектима, програмима и портфолијима да:

- потврде да су достигли одговарајући ниво знања и вештине,
- стекну међународно признати сертификат у циљу задовољења конкурсних услова са запослење или услова за напредовање у служби,
- шире и употпуњују своје знање, искуство и лична сазнања,
- учествују у перманентном образовању,
- побољшају квалитет управљања пројектима/програмима/портфолијима и
- побољшавају резултате свог рада и својих пројеката/програма/портфолија.

Користи поседовања ИПМА сертификата су:

- За пројектне/програм/портфолио менаџере – међународно важећи доказ о квалификованости и компетентности за рад у пројектном/програм/портфолио менаџменту,

 international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 4/19

- За понуђаче услуга пројектног/програм/портфолио менаџмента – приказ стручне квалитетности својих сарадника,
- За наручиоца – већа вероватноћа да ће на подручју пројектног/програм/портфолио менаџмента добити одговарајуће стручне услуге и мањи ризик при реализацији нарученог пројекта/програма/портфолиа.

3. Компоненте програма сертификације ИПМА Србија ЦЕРТ

- Структура знања и вештина за управљање пројектом/програмом/портфолиом
- Организациона и пословна структура Сертификационог тела ИПМА Србија ЦЕРТ,
- Управљање програмима сертификације ИПМА Србија ЦЕРТ,
- Поступак сертификације кандидата.

Структура знања и вештина за управљање пројектом/програмом/портфолиом:

- Менаџмент и управљање пројектом/програмом/портфолиом,
- Концепт управљања пројектом/програмом/портфолиом,
- Поступак управљања пројектом/програмом/портфолиом,
- Организација и људски ресурси,
- Области управљања пројектом/програмом/портфолиом.

У програму ИПМА Србија ЦЕРТ врши се оцена квалитетности и компетентности које се односе на:

- Знање и вештине,
- Искуство (афирмативне референце) и
- Лично усмерење појединих кандидата и стручна знања у појединим областима.

4. Принципи ИПМА сертификације

За оцену кандидата у процесу сертификације користе се принципи сертификације, који су:

- поштени, користећи стандардан процес и третирајући једнако све кандидате;
- важећи, тражећи само доказе који су одговарајући за оцену компетентности;
- поуздани и конзистентни, тако да сваки кандидат добија исти резултат оцене када оцену спроводе различити оцењивачи и да сваки оцењивач примењује исте принципе за сваког кандидат којег оцењује;
- засновани на тренутним и недавним доказима на нивоу који се оцењује;
- засновани на довољно доказа за свеобухватну оцену од стране оцењивача;
- засновани на аутентичним доказима, који могу да буду верификовани као такви од стране кандидата;
- тачни, користећи различите методе за оцену током процеса; и
- транспарентни, тако да је кандидат упућен у све процесе за оцену, укључене трошкове и основу на којој оцењивачи доносе одлуку.

Напомена: Правила се примењују једнако на све апликанте и кандидате, осим ако није одлуком о посебном прилагођавању одобрено од стране СТ.

 international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 5/19

5. ИПМА систем сертификације

5.1. Дефинисање 4 нивоа ИПМА сертификације

Постоје четири нивоа ИПМА сертификације, нивои А, Б, Ц и Д, чије су дефиниције дате у складу са следећим основним критеријумима:

- Ниво А је базиран на лидерству у врло сложеном пројектом току животног циклуса (где је примењиво) на стратешком нивоу.
- Ниво Б је базиран на лидерству у пројектима и укључује комплексност током животног циклуса (где је примењиво).
- Ниво Ц је базиран на управљању пројектима умерене сложености током животног циклуса применом знања / теорије у свим релевантним компетенцијама.
- Ниво Д је базиран једино на знању у вези свих релевантних компетенција.

5.2. ИПМА нивои сертификације

5.2.1 Ниво А

- ИПМА ниво А®: Сертификовани директор пројеката
- ИПМА ниво А®: Сертификовани директор програма
- ИПМА ниво А®: Сертификовани директор портфолиа

ИПМА сертификација на нивоу А захтева да је кандидат учествовао у веома сложеном пројектном/програмском/портфолио окружењу које је имало стратешки утицај на организацију.

Критеријуми: у последњих 12 година, кандидат треба да има најмање пет година искуства као менаџер веома сложеног пројекта/програма/портфолиа, од којих су најмање три године на стратешком нивоу. Временски период у коме се доказује компетентност не може да се продужи.

5.2.2 Ниво Б

- ИПМА ниво Б®: Сертификовани старији пројектни менаџер
- ИПМА ниво Б®: Сертификовани старији програм менаџер
- ИПМА ниво Б®: Сертификовани старији портфолио менаџер

ИПМА сертификација на нивоу Б захтева да је кандидат имао улогу у управљању пројектом/програмом/портфолиом у сложеном пројектном/програмском/портфолио окружењу у организацији.

Критеријуми: у последњих осам година кандидат треба да има најмање пет година искуства као менаџер пројекта/програма/портфолиа, од којих је најмање три године управљао сложеним пројектом/програмом/портфолиом. Временски период у коме се доказује компетентност може да се продужи са 4 године на 12 година уз образложење.

5.2.3 Ниво Ц

- ИПМА ниво Ц®: Сертификовани пројектни менаџер

ИПМА сертификација на нивоу Ц захтева да је кандидат имао улогу у управљању пројектом у умерено сложеном пројектном окружењу у организацији.

 <small>international project management association</small>	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 6/19

Критеријуми: у последњих шест година кандидат треба да има најмање три године искуства као менаџер пројекта умерене сложености или најмање три године искуства у улози асистента пројектног менаџера сложеног пројекта. Временски период у коме се доказује компетентност може да се продужи са 4 године на 10 година уз образложење.

5.2.4 Ниво Д

- ИПМА ниво Д®: Сертификовани пројект менаџмент сарадник

ИПМА сертификација на нивоу Д захтева да кандидат поседује компетенције везане за управљање пројектом. Кандидати за овај ниво обично имају знање у области пројектног менаџмента и могу да раде у пројектном тиму.

Критеријуми: Не захтева се претходно искуство, оцењује се само знање везано за управљање пројектом.

5.3. База компетенција за оцену кандидата

5.3.1 Референтни оквир током процеса оцене је ИПМА International Competence Baseline(у даљем тексту ИПМА ICB) верзија 4 и његови елементи компетенција. То је ИПМА стандард за сертификацију који се користи за оцену кандидата од стране сертификационог тела.

5.3.2 ИПМА ICB има већи број елемената компетенција, од којих сваки има већи број индикатора кључних компетенција. Оцена кандидата се спроводи на нивоу елемената компетенција, користећи индикаторе кључних компетенција за подршку оцени.

5.3.3 ИПМА ICB дефиниција индивидуалне компетенције је "примена знања, вештина и способности у циљу постизања жељених резултата у радном окружењу":

- Оцена кандидата на нивоу Д заснива се на знању, где кандидати могу показати разумевање релевантних елемената компетенција у некомлексном пројектном окружењу;
- Оцена кандидата на нивоу Ц заснована је на демонстрацији елемената компетенција примењених у пројектном окружењу умерене сложености;
- Оцена кандидата на нивоу Б заснована је на демонстрацији елемената компетенција примењених у комплексном пројектном окружењу.
- Оцена кандидата на нивоу А заснована је на демонстрацији елемената компетенција примењених у веома сложеном пројектном окружењу.

5.3.4 Испитна питања, питања везана за интервју и симулације студија случаја коришћене за нивое А, Б и Ц (где је одговарајуће) формулисане су тако да дозвољавају кандидатима да демонстрирају примену знања, вештина и способности кроз примену различитих метода оцењивања.

5.3.5 Да би се достигао ниво А, кандидати морају пружити доказ о постојању 80% елемената компетенција дефинисаних у ИПМА ICB 4, у врло сложеном окружењу.

5.3.6 Да би се достигао ниво Б, кандидати морају пружити доказ о постојању 80% елемената компетенција дефинисаних у ИПМА ICB 4, у сложеном окружењу.

5.3.7 Да би се достигао ниво Ц, кандидати морају пружити доказ о постојању 80% елемената компетенција дефинисаних у ИПМА ICB 4, у умерено сложеном окружењу.

	international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 7/19	

5.3.8 Да би пружили довољно доказа одређеног елемента компетенција, кандидати треба да прикажу најмање 50% индикатора елемената компетенција.

5.3.9 Да би се достигао ниво Д кандидати морају показати знање 80% елемената компетенција дефинисаних у ИПМА ICB 4.

5.4. Основни услови за поједине нивое сертификације

ИПМА ниво А®

Сертификовани директор пројекта/програма/портфолиа	
Да има најмање 5 године искуства у управљању више пројеката и то 3 као портфолио и/или програм менаџер	Захтеви за пријаву
Мора бити способан да управља портфолиом или програмима.	Кључна компетенција
Одговоран је за управљање важним портфолиом компаније (организације или њеног огранка) или за управљање једним или више важних програма.	Додатни захтеви
Доприноси стратегијском менаџменту и износи предлоге старијем менаџменту. Развија особље за управљање пројектом и подучава менаџере пројекта.	
Развија и имплементира захтеве, процесе, методе, технике, алате, приручнике, директиве управљања пројектима.	

Основни услови за кандидата за менаџера портфолиа или програма (ИПМА ниво А®) су:

- Портфолио или програм садрже важну групу пројеката и кандидат је одговоран за њихову координацију и управљање њима,
- Кандидат износи предлоге одлука телу за надзор (или тамо где је то погодно сам одлучује) о почетку, приоритету, наставку, прекиду или закључењу пројеката његовог портфолиа или програма;
- Кандидат је одговоран за избор и непрекидни развој захтева, процеса, метода, техника, алата, прописа и директива управљања пројектима у организацији исто као и за имплементацију управљања пројектима у начелу, у његовом опсегу пројекта;
- Кандидат координира и утиче (или је за то одговоран) на избор, тренинг и запошљавање пројектних менаџера који управљају његовим опсегом пројеката, исто као на оцену њиховог учинка и награде;
- Кандидат је одговоран за координацију свих пројеката свог портфолиа или програма и осигуравања да се они придржавају стратегије бизниса/организације, исто као и за успостављање механизма професионалне контроле и извештавања у његовом опсегу пројеката.

Портфолио или програм мора бити довољно важан да обезбеди доказе о компетентном управљању. Важни параметри које треба узети у обзир су:

- Количина времена коју кандидат посвећује портфолиу или програму,

	international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 8/19	

- Број активних пројеката,
- Различите врсте и величине пројеката,
- Сложеност пројеката,
- Број менаџера пројекта и величина организационе јединице коју води,
- Годишњи износ инвестиција у портфолио или програм

За дефинисање граница између ИПМА нивоа Ц® и Б® употребљава се сложеност пројекта. Сложени пројекат испуњава све следеће критеријуме:

- Унутар структуре сложеног пројекта и у односу на његов контекст у организацији, морају се узети у обзир многи међусобни повезани подсистеми /подпројекти и елементи;
- У пројекат је укључено неколико организација и/или различите јединице у истој организацији могу имати користи или обезбедити ресурсе за сложени пројекат;
- Неколико различитих дисциплина учествује на сложеном пројекту;
- Управљање сложеним пројектом обухвата неколико фаза које се понекад преклапају;
- Многе од расположивих метода, техника и алата потребних за управљање пројектима примењене су у управљању сложеним пројектом. То значи да ће у пракси бити примењено више од шездесет процената елемената компетентности.

ИПМА ниво Б®

Сертификовани старији менаџер пројекта/програма/портфолиа	
Да има најмање 5 година искуства у управљању пројектом и бар 3 године искуства у вођењу комплексних пројеката	Захтеви за пријаву
Мора бити способан да управља сложеним пројектима.	Кључна компетенција
Одговоран је за све елементе компетентности управљања пројектима за сложени пројекат.	Додатни захтеви
Има главну менаџерску улогу као менаџер великог тима за управљање пројектима.	
Употребљава адекватне процесе, методе, технике и алате за управљање пројектима.	

Посебна објашњења претходних критеријума:

- За сложене пројекте типично је управљање великим бројем интерфејса, исто као и бројни подпројекти којима не управља старији пројектни менаџер целог пројекта већ његови менаџери подпројекта.
- Код пројеката са ограниченом сложеносћу пројектни менаџер директно води чланове пројектног тима. Код сложених пројеката старији пројектни менаџер ради са менаџерима подпројеката, бројним појединцима, различитим јединицама у предузећу и понекад одвојеним организацијама.
- Ако су сви људи који су укључени у пројекат из исте дисциплине (што је релативно редак случај), управљање пројектом обично није сложено. Међутим, постаје сложено ако је клијент из другог дела организације и/или ако спољашњи консултант играју суштинску улогу у пројекту.

	international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 9/19	

- У сложеном пројекту подпројекти могу бити у различитим етапама (фазе подпројеката). Старији менаџер пројекта није довољно компетентан ако је у стању да води само концептуалну фазу, или фазу извршења, или неке од врста ситуација које се појављују (као што су кризе). Сертификовани старији менаџер пројекта (ИПМА ниво Б®) мора да је показао да је способен да управља различитим фазама и свим врстама важних ситуација у управљању пројектом.
- За сложени пројекат обично је од користи применити већину елемената компетентности ISB 4.0. Компетентност кандидата у примени релевантних процеса, метода, техника и алата за ове елементе/аспекте мора да буде демонстрирана у довољном обиму.

ИПМА ниво Ц®

Сертификовани менаџер пројекта	
Да има најмање 3 године искуства на подручју управљања пројектом и то као вођа пројекта са пуном одговорношћу у вођењу пројеката са ограниченом комплексношћу	Захтеви за пријаву
Мора бити способен да управља пројектима са ограниченом сложеностју и/или да управља подпројектом сложеног пројекта са свим елементима компетентности управљања пројектима.	Кључна компетенција
Одговоран је за управљање пројектом ограничене сложености у свим његовим аспектима или за управљање подпројектом сложеног пројекта.	Додатни захтеви
Примењује обичне процесе, методе, технике и алате за управљање пројектима.	

ИПМА ниво Д®

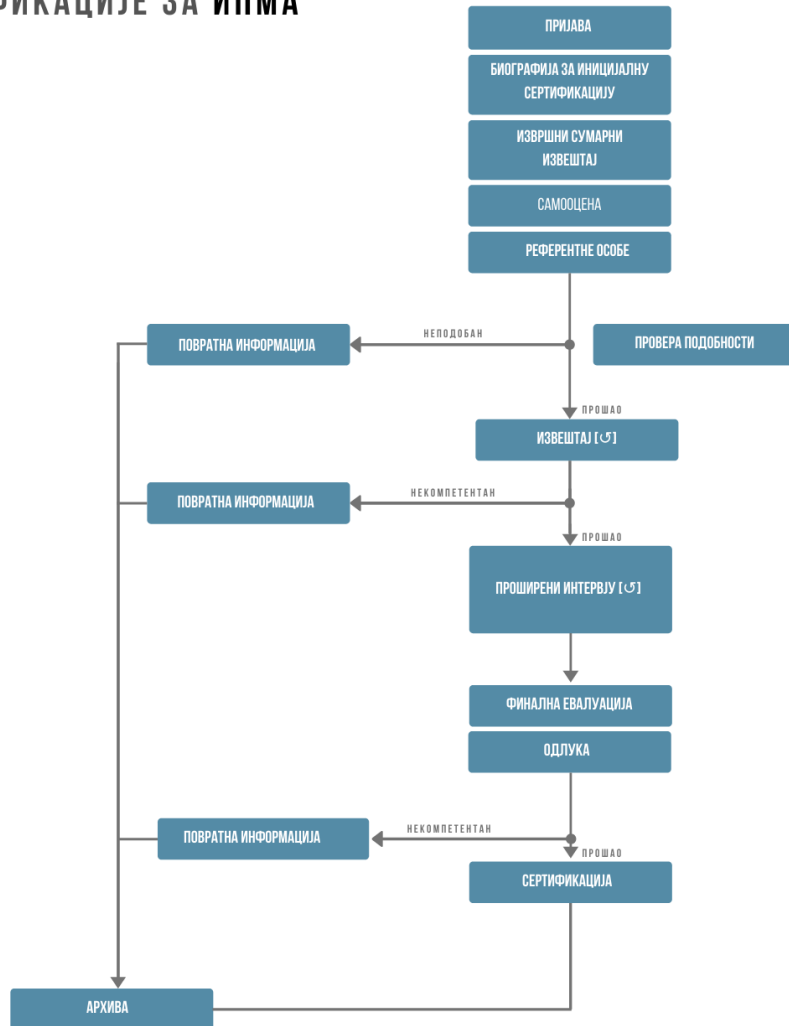
Сертификовани пројект менаџмент сарадник	
Искуство у елементима компетентности управљања пројектима није обавезно, али је предност ако је кандидат до неког обима већ применио своје знање из управљања пројектима.	Захтеви за пријаву
Мора имати знање из свих елемената компетентности управљања пројектима.	Кључна компетенција
Одговоран је за све елементе компетентности управљања пројектима за сложени пројекат.	Додатни захтеви
Може обављати сваки елемент компетентности управљања пројектима. У неким пољима може радити као стручњак.	
Ради као члан пројектног тима или као члан особља пројекта.	
Поседује широко знање из управљања пројектима као и способност да га примени.	

6. Иницијална сертификација – Шеме сертификације

Постоје унапред дефинисане шеме сертификације за различите нивое сертификацију појединаца. Свако сертификационо тело бира једну од шема и спроводи процес према дефинисаном редоследу активности.

IPMA [®] SRBIJA	international project management association	Програм сертификације	
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 10/19

ШЕМА СЕРТИФИКАЦИЈЕ ЗА ИПМА НИВО А[®]

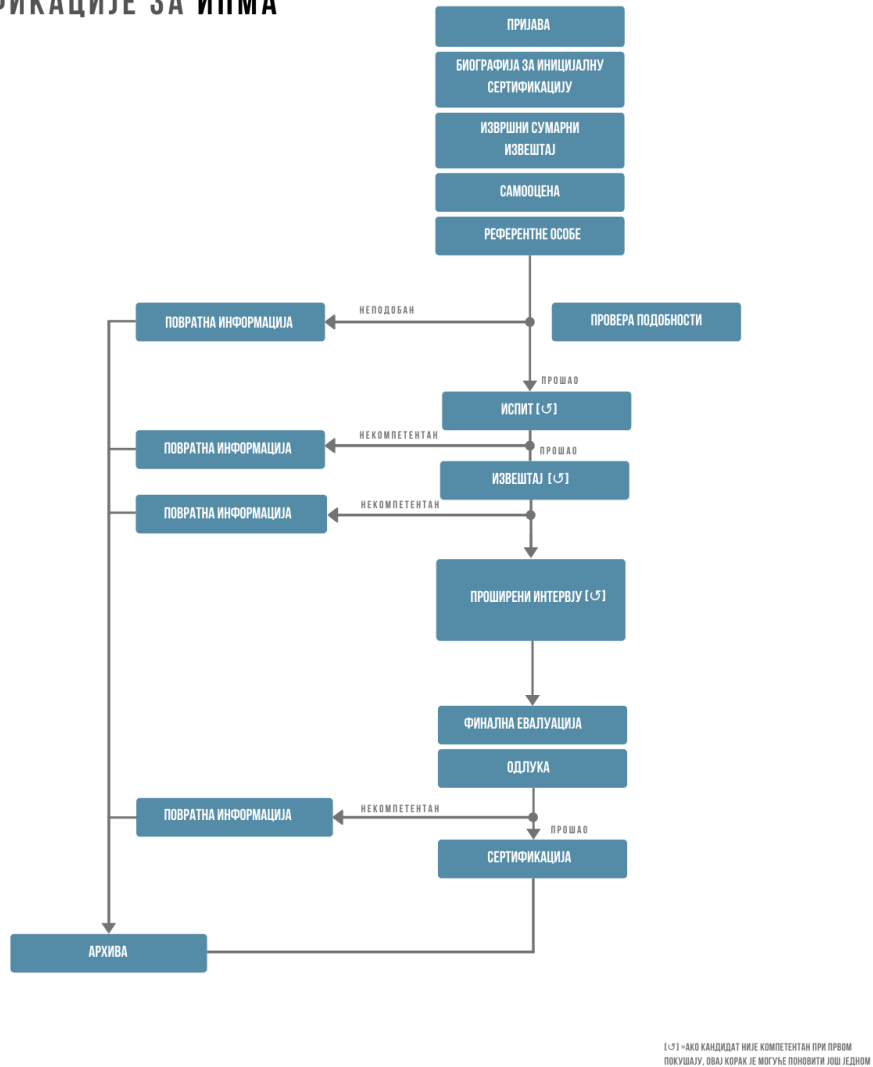

[1] - АКО КАНДИДАТ НИЈЕ КОМПЕТЕНТАН ПРИ ПРВОМ ПОКУШАЈУ, ОВАЈ КОРАК ЈЕ МОГУЋЕ ПОНОВИТИ ЈОШ ЈЕДНОМ

Слика 1 - Шема сертификације за ИПМА ниво А

IPMA SRBIJA	international project management association	Програм сертификације	
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 11/19

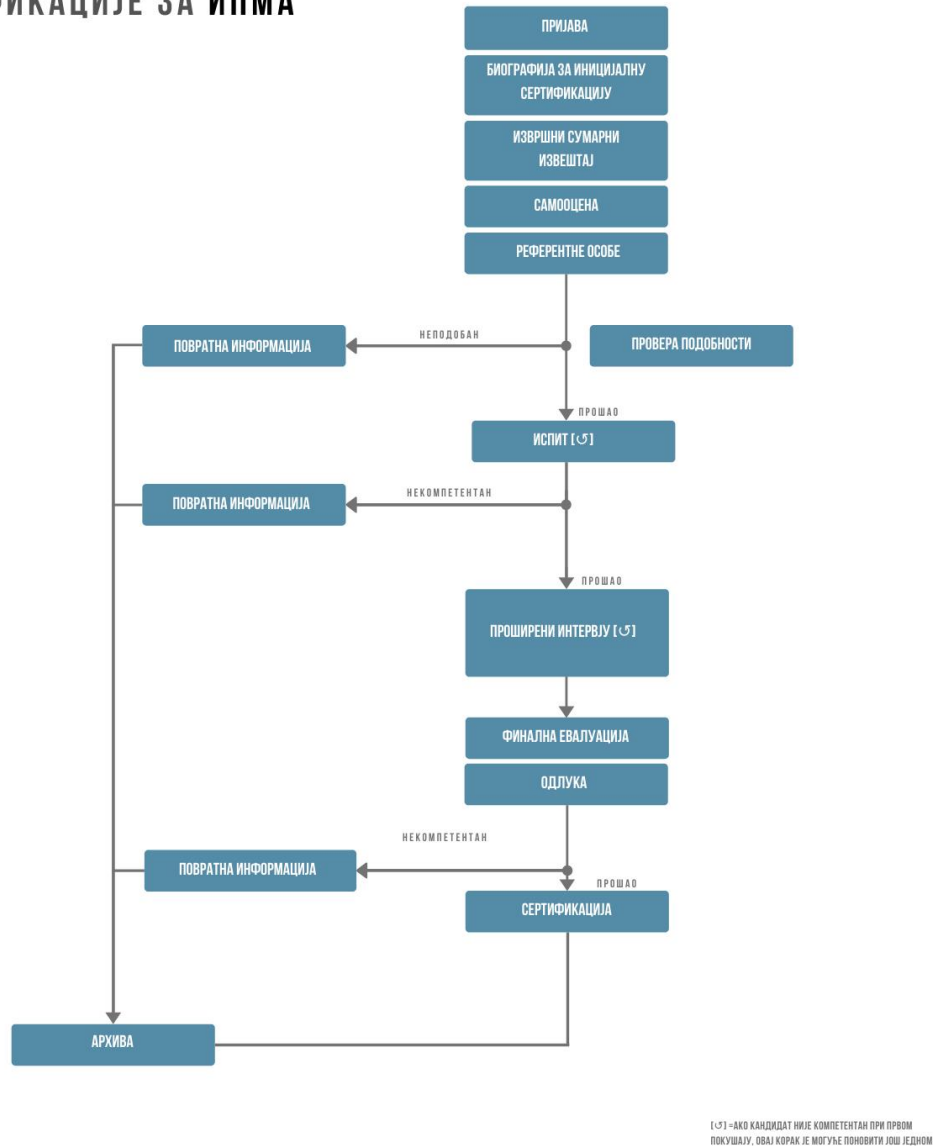
ШЕМА СЕРТИФИКАЦИЈЕ ЗА ИПМА НИВО Б®

Слика 2 - Шема сертификације за ИПМА ниво Б

IPMA ® SRBIJA	international project management association	Програм сертификације	
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 12/19

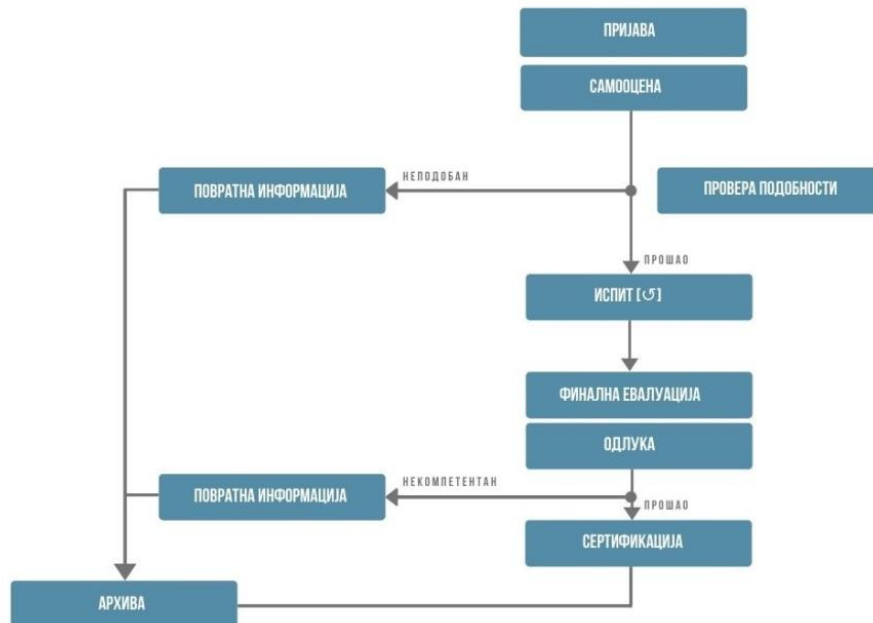
ШЕМА СЕРТИФИКАЦИЈЕ ЗА ИПМА НИВО Ц®

Слика 3 – Шема сертификације за ИПМА ниво Ц

IPMA [®] SRBIJA	international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 13/19	

ШЕМА СЕРТИФИКАЦИЈЕ ЗА ИПМА НИВО Д[®]

[1] - АКО КАНДИДАТ НИЈЕ КОМПЕТЕНТАН ПРИ ПРВОМ ПОКУШАЈУ, ОВАЈ КОРАК ЈЕ МОГУЋЕ ПОНОВИТИ ЈОШ ЈЕДНОМ

Слика 4 – Шема сертификације за ИПМА ниво Д

 international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 14/19

6.1. Кључни кораци у сертификацији

6.1.1. Апликација

Сертификационо тело обезбеђује формулар за пријаву који садржи све неопходне личне податке, како би сертификационо тело идентификовало и обрадило податке о подносиоцу захтева, у смислу подобности за одговарајући ниво сертификације за који се пријављује. Као део тога, подносилац захтева потврђује да се слаже са условима и обавезама процеса ИПМА сертификације и да ће их поштовати, укључујући, али не ограничавајући се на:

- објављивање имена кандидата и сертификата на интернет страницама сертификационог тела и ИПМА, осим ако се писмено не изјасне да то не желе;
- слање података кандидата у ИПМА, ради ревизије процеса;
- власништво и коришћење сертификата;
- процедуре сертификације сертификационог тела;
- финансијски услови сертификационог тела;
- кодекс професионалног понашања сертификационог тела и етички кодекс; и
- жалбени поступак сертификационог тела.

6.1.2. Самооцењивање

Самооцењивање подносиоца захтева користи сертификационо тело у фази пријаве да оцени подобност подносиоца захтева за квалификацију. Може се користити и након завршетка оцене, да би кандидат добио компаративну повратну информацију.

За нивое А, Б и Ц, подносилац захтева врши самооцењивање (знање, вештине и способности) за све елементе компетентности за одређени ниво за који се пријављује, узимајући у обзир индикаторе елемената компетентности.

За ниво Д, подносилац захтева врши самооцењивање знања за све елементе компетентности.

6.1.3. Биографија (референтна искуства)

За нивое А, Б и Ц, подносилац захтева даје сажетак било којег пројекта којим је управљао или је био укључен у пројекат, да би се испунили ИПМА критеријуми. Подносилац захтева мора обезбедити довољно детаља у пријави да би оцењивачи оценили подобност ИПМА нивоа за који се подносилац захтева пријављује. Ово, као минимум, укључује:

- име и контакт податке подносиоца захтева;
- историју развоја каријере укључујући:
 - улоге и позиције у пројекту;
 - дипломе и обуке од акредитованих високообразовних институција;
 - професионалне сертификације и квалификације;
 - обука из управљања пројектом;
 - чланства у професионалним удружењима;
 - други облици професионалног развоја, укључујући награде, достигнућа или публикације у области пројектног менаџмента;
- слику пројеката која укључује:
 - кључне резултате, трајање, буџет и сложеност пројеката, и
 - улога, одговорност и обим ангажовања кандидата у сваком од пројеката.

 international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 15/19

6.1.4. Извршни сумарни извештај

Извештај може да користи оцењивач приликом припреме за интервју. За нивое А, Б и Ц, подносилац захтева подноси извештај на највише 15 страница. Извештај укључује:

- организација (подаци о организацији, индустрији и типовима пројеката, основни циљеви организације и пословне јединице у којој је подносилац захтева запослен)
- сажетак на једној страници за сваки од пројеката, са временским планом, фазама и расположивим ресурсима.
- улога подносиоца захтева (организациона шема са идентификованом позицијом, подручје одговорности, преглед процедура управљања пројектом које користе, однос са интерним и екстерним заинтересованим странама).

Додатно:

- за нивое А и Б: опис начина на који су водили сваки пројекат, и како испуњавају критеријуме сложености за ниво за који се кандидују, напомињући да ће ове податке користити кандидат као основ за извештај и доказ да испуњавају минимум оцену 32 за ниво А, а за ниво Б оцену 24 за комплексност сваког пројекта, програма и портфолиа које су навели у извештају; и
- за ниво Ц: опис како су управљали сваким пројектом и како испуњавају критеријуме сложености за ниво за који се кандидују и доказ да испуњавају минимум оцену 16 за комплексност сваког пројекта, програма и портфолиа које су навели у извештају.

6.1.5. Референтна особа

За нивое А, Б и Ц, подносилац захтева мора да наведе имена и контакт податке најмање две референтне особе, које би потврдиле подобност подносиоца захтева за ниво и област сертификације за коју се пријављује.

6.1.6. Оцена подобности подносиоца захтева

Као део система сертификације, свако сертификационо тело оцењује подобност подносиоца захтева и доноси одлуку о томе. На основу достављених доказа и на основу искуства оцењивача уколико је потребно, сертификационо тело документује и обавештава подносиоца захтева о својој одлуци да прихвати или одбије захтев за сертификацију. Ако подносилац пријаве испуњава критеријуме, постаје кандидат.

Уколико оцењивачи, након прегледане документације апликанта, сматрају да апликант треба да прође додатни интервју како би показао подобност, они предлажу СТ интервју. СТ може донети одлуку о томе да ли је апликанту потребан додатни интервју.

Уколико подносилац захтева не испуњава критеријуме да постане кандидат у процесу сертификације, сертификационо тело обавештава подносиоца захтева да ли је могуће поново поднети захтев за сертификацију на нижем нивоу или који додатни докази су потребни да би се испунили критеријуми.

6.1.7. Испити

За нивое Б, Ц и Д, свако сертификационо тело осигурава да се сви испити спроводе у контролисаном окружењу, који се на одговарајући начин надзире документованим процедурама, које осигуравају да су испити, радови, питања и материјал за испите контролисани. Ово укључује и проверу идентитета кандидата.

	international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 16/19	

Испит за ниво Б је усмени за сваки циклус сертификације. Врста питања су отворена питања која омогућавају кандидатима да покажу примену знања само на том нивоу. Писмени испит траје 3 сата. Усмени испит траје 90 минута.

Испит за ниво Ц се ради писмено, садржи само отворена питања. Постављена питања омогућавају кандидатима да покажу примену знања само на траженом нивоу. Испит за ниво Ц траје 3 сата.

Испит за ниво Д се полаже писмено и представља комбинацију питања са више понуђених одговора и питања отвореног типа. Питања са више понуђених одговора имају најмање четири понуђена одговора и бира се један тачан одговор. Не постоји санкција за нетачан одговор, а неодговорена питања се третирају као нетачни одговори. Испит за ниво Д траје 3 сата.

Ако кандидат не оствари довољан број бодова за полагање са маргином од 5% или мање, рад независно оцењује други оцењивач, како би се упоредиле оцене и донела коначна одлука.

6.1.8. Извештај

Кандидати који се оцењују за нивое А и Б подносе детаљан извештај који покрива њихове пројекте. То су исти пројекти који су описани у извештају који је кандидат поднео приликом аплицирања. У извештају се описује на који начин су руководили другима у примени елемената компетенција за одговарајућу улогу и ниво за који се оцењују. Извештај садржи максимално 25 страница текста са могућности за још 15 страница за додатке. Извештај се пише одговарајућим фонтом величине 11.

Извештај за нивое А и Б пружа следеће информације:

- Опис: кандидат даје детаљан опис пројекта, опис контекста, стејкхолдера, обухвата и циљева, пројектне организације и ресурса за које је кандидат одговоран (највише три странице, укључујући графиконе).
- Изазови: Кандидат описује управљачке изазове током периода управљања пројектом, а који се односе на елементе компетентности за ниво за који се аплицира. Као део овога, извештај треба да прикаже искуства кандидата у:
 - менаџерским и лидерским изазовима у односу на друге;
 - начину на који је реаговао у овим случајевима и које резултате је остварио;
 - осврт на резултате и научене лекције.

6.1.9. Оцена извештаја

Сертификационо тело именује оцењивача (оцењиваче) који ће да оцењују извештај у складу са захтевима нивоа, користећи доказе које је обезбедио кандидат. Предлог оцене да је кандидат оцењен као компетентан/није компетентан још увек, даје се и евидентира у досијеу кандидата са напоменама оцењивача. Кандидат се оцењује као још увек није компетентан ако извештај не испуњава услове сертификационог система за дати ниво и улогу за коју је аплицирао.

6.1.10. Интервјуи

Након подношења извештаја за нивое А и Б, односно након писменог испита за ниво Ц, спроводи се интервју.

Сврха интервјуа је да процени компетенције. Интервју спроводе два оцењивача, који идентификују елементе компетентности и индикаторе елемената компетентности за сваког

	international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 17/19	

кандидата и постављају претходно припремљена питања на основу достављеног материјала. Одговори се бележе и представљају прикупљени доказ.

Интервју оцењивања са кандидатом	Ниво А	Ниво Б	Ниво Ц
Трајање	120 мин	120 мин	90 мин

Табела 1 – Трајање интервјуа

6.1.11. Коначна евалуација, одлука и сертификација

Током завршне евалуације, оцењивач(и) утврђује да ли је кандидат испунио све потребне критеријуме за ИПМА ниво за који се сертифициује. Главни оцењивач затим прослеђује коначну оцену сертификационом телу на верификацију и доношење коначне одлуке. Сертификационо тело доноси одлуку о томе да ли је кандидат завршио све обавезе или још увек није компетентан на основу препоруке оцењивача, а након провере да су испоштоване све процедуре и да је документација потпуна.

Информације о сертификату објављују се на интернет страници ИПМА-а као јавна информације, осим ако кандидат не захтева супротно писменим путем. Сертификати су валидни 5 година, након чега носилац сертификата може поднети захтев за поновну сертификацију на истом нивоу или сертификацију на новом нивоу са одговарајућим доказима.

 international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 18/19

6.1.12. Повратна информација

У случају када подносилац захтева није прихваћен као кандидат или кандидат не заврши почетни процес сертификације, писмено се обавештава о разлозима за доношење одлуке сертификационог тела. Као део процеса континуираног побољшања, од подносиоца захтева и кандидата се може тражити да дају повратне информације о свом искуству у процесу сертификације попуњавањем упитника. Ова повратна информација се не користи као део оцене кандидата или доношења одлуке.

7. Ресертификација

Валидност сертификата ИПМА А[®], Б[®], Ц[®] и Д[®] нивоа је ограничено на 5 година. Након истека сертификата, кандидати могу приступити сертификацији за виши ниво, уколико задовољавају услове, или приступити процесу ресертификације. Уколико се кандидат одлучи за процес ресертификације, он је дужан да документује следеће:

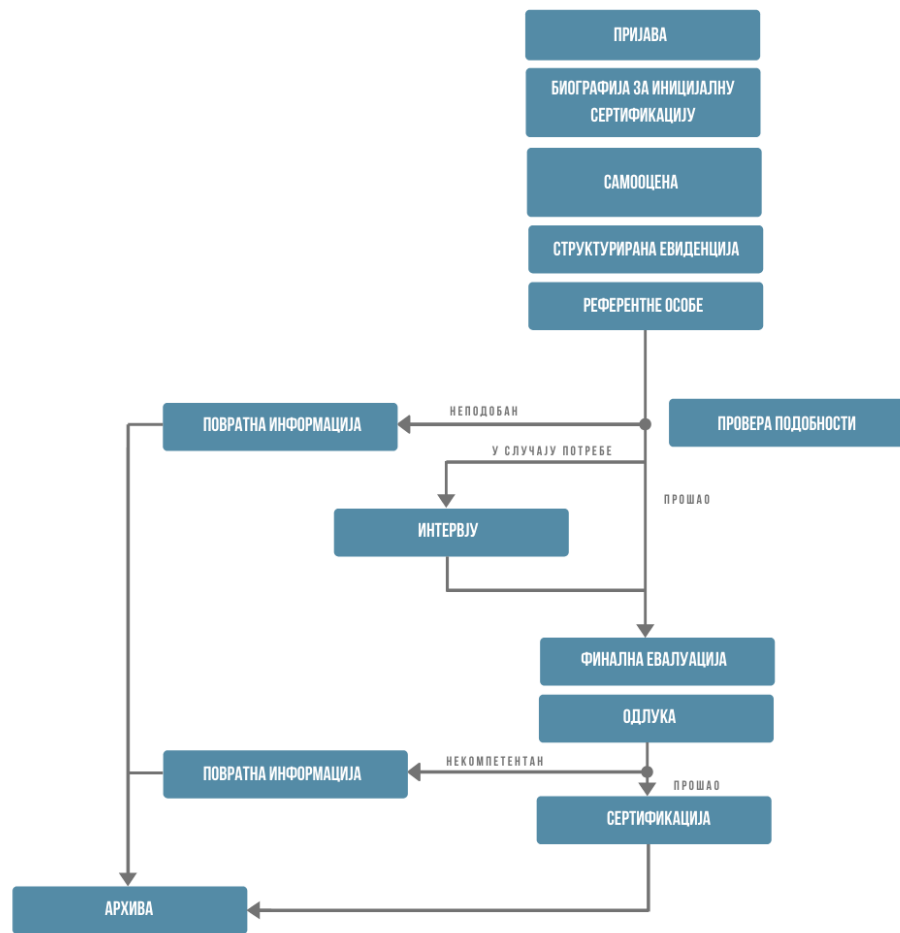
- Поседовање важећег сертификата за одговарајући ниво.
- Знање: континуирано унапређење знања у области управљања пројектима – најмање 35 сати годишње додатне едукације у односу на датум издавања сертификата или спроведене ресертификације.
- Искуство: доказ спровођења професионалних активности и задатака као пројектни менаџер, програм менаџер или портфолио менаџер (у складу са захтевима који постоје за одређени ИПМА ниво), у односу на датум издавања сертификата или спроведене ресертификације, а најмање 50% од укупног ангажовања.

О наступајућем процесу ресертификације, кандидати ће бити обавештени шест месеци пре истека постојећег сертификата у циљу припреме потребне документације. Кандидат који поседује сертификат, дужан је да достави секретаријату ИПМА Србија све промене адресе, телефона, маил-а и другог ради правовременог обавештавања.

Сертификационо тело ће успоставити, документовати и спровести поступак за ресертификацију за све нивое у складу са приказаном шемом ресертификације.

IPMA ® SRBIJA international project management association	Програм сертификације		
Издање 1	Датум 24.02.2020.	Измена	Страна 19/19

РЕСЕРТИФИКАЦИЈА ЗА СВЕ ИПМА® НИВОЕ

Слика 5 – Ресертификација за све ИПМА нивое

8. Архивирање

Сертификационо тело осигурава да се сви документи адекватно контролишу и архивирају у периоду од 6 година у складу са ИССП 02 Управљање документацијом.

9. Жалбе и примедбе

ИПМА Србија Сертификационо тело објављује свој поступак за решавање жалби на правичан, непристрасан, поверљив и конструктиван начин.

Процес осигурава да се све жалбе и примедбе обрађују и процесирају у року од 3 месеца од дана пријема у писаној форми. Подносиоци захтева и кандидати могу да поднесу жалбу и примедбу у писаној форми у року од 30 дана од дана доношења одлуке од стране сертификационог тела. Поступак решавања је ближе уређен процедуром ИССП 03 Поступак решавања приговора и жалби. Обрасци за попуњавање се налазе на сајту СТ.